

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Hotelová akadémia, Baštová 32, 08001 Prešov
4. Názov projektu	Zvyšovanie kvality odborného vzdelávania a prípravy v Hotelovej akadémii Prešov na základe potrieb trhu práce
5. Kód projektu ITMS2014+	312011ABR5
6. Názov pedagogického klubu	Klub anglického jazyka
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	19.12.2022
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Hotelová akadémia, Prešov
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Lucia Rudá
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	http://www.hapresov.edu.sk/web/akcie/stranka/klub-anglickeho-jazyka/

11. Manažérske zhrnutie:

Krátka anotácia:

Bez schopnosti a zručnosti prečítať akýkoľvek text by sa človek nedopracoval k žiadnym informáciám. Bez porozumenia prečítaného textu sa čítanie prejaví v jeho nedostatočnej interpretácii a následnej aplikácii v praxi a preto je čitateľská gramotnosť a jej rozvoj u žiakov prostredníctvom rôznych inovatívnych metód potrebná aj na hodinách cudzieho jazyka. Aktivizujúce vyučovacie metódy pomáhajú zdokonaľovať čitateľskú gramotnosť žiakov. Zlepšujú úroveň čítania, porozumenia textu, rozvíjajú čitateľské schopnosti, zručnosti, samostatnosť a tvorivosť žiakov pri práci s textom.

Kľúčové slová:

čítanie, text, čitateľská gramotnosť, čitateľská schopnosť, čitateľská zručnosť, porozumenie textu, inovácia vzdelávania, vyučovanie, aktivizujúce metódy, aktivizácia žiakov, kompetencie žiaka.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Hlavná téma:

Analýza aktivít na rozvoj čitateľskej gramotnosti, práca s literatúrou a časopismi.

Čitateľská gramotnosť a schopnosť spracovať text tak, aby si žiak vedel z neho vybrať to podstatné čo potrebuje k štúdiu, sa vo vzdelávaní neustále vyvíja a zdokonaľuje. Čitateľská gramotnosť nie je len o schopnostiach a zručnostiach samotného čítania, ale aj o schopnostiach a zručnostiach s textom pracovať.

Čitateľská gramotnosť je východiskovou kompetenciou pre všetky procesy vzdelávania každého jedinca. Má vplyv nielen na pochopenie prečítaného, ale aj na spôsob vyhľadávania informácií, výbere ich zdrojov, hodnotení, či použítí, ako aj v podávaní vlastných poznatkov. Na základe toho, čo vyžaduje čitateľská gramotnosť, nejde nespomenúť proces porozumenia textu.

K lepšiemu porozumeniu textu u žiakov môže dôjsť dvoma spôsobmi:

- a) zlepšovať proces porozumenia textu u žiakov tak, aby sa naučili klásť si cieľ porozumieť text a nacvičovať u nich postupy uplatňujúce efektívne porozumenie textu;
- b) používať také pedagogické texty, ktoré pomáhajú porozumeniu textu svojimi vlastnosťami a postupne rastúcou obtiažnosťou rozvíjajú a zlepšujú textové kompetencie žiakov.

Každý text, s ktorým žiaci prichádzajú do kontaktu, má pre nich určitý význam a mal by naplniť ich očakávania. Ciele čítania súvisia prevažne s motiváciou, ktoré vedú žiakov k čítaniu. Štúdie sledujú dva ciele, ktoré čitatelia uplatňujú najviac (či už v škole alebo mimo nej):

- čítanie pre literárny zážitok súvisiace s čítaním literárnych textov a
- čítanie pre získavanie informácií sprostredkované rôznymi druhmi informačných textov

Kvalitu čítania zastupujú jednotlivé prvky, ktoré sa prejavujú správnosťou, plynulosťou, uvedomenosťou a výraznosťou čítania.

Správne čítanie sa chápe ako zhoda čítaného textu s jeho písanou alebo tlačenu podobou a je založené na presnej a doslovnej reprodukcii textu, čo vyžaduje ovládanie písmen pre jednotlivé hlásky a analýzu a syntézu slov na stupni automatizácie.

Plynulým čítaním sa rozumie čítanie textu plynulo bez ťažkostí, bez opakovania prvých slabík, prečítaných slov alebo viet, čo si vyžaduje vypestovať u žiakov zručnosti a návyky spisovnej výslovnosti s presnou artikuláciou.

Uvedomené čítanie sa často označuje ako čítanie s porozumením. Má špecifické postavenie, pretože je samotnou zložkou a zároveň aj cieľom čítania. Hlavným znakom uvedomeného čítania je, že žiak rozumie tomu čo sám číta a preto nevyhnutným predpokladom uvedomeného čítania je nielen správne plynulé čítanie, ale aj ovládanie pojmov a skrytých významov textu a osvojené poznatky na pochopenie vecnému obsahu.

Výrazné čítanie je hlasné, správne a plynulé čítanie umeleckých a náučných textov, kde sa uplatňujú špecifické zvukové prejavy: frázovanie, intonácia, slovný a vetný prízvuk, modulácia sily, tempa, výšky či farby hlasu. Modulácia hlasu je nezanedbateľným 9 znakom výrazného čítania, kde sa sleduje: prízvuk, dôraz, frázovanie, intonácia, tempo, dynamickosť.

Inovatívne vyučovacie metódy poskytujú možnosť ako zlepšiť a zatriktívniť vyučovacie hodiny tak, aby boli zaujímavé a zábavné nielen pre žiakov, ale i učiteľov. Žiaci sú aktívnejší, tvorivejší, samostatnejší, učenie sa pre nich stáva hrou. Učiteľ je v roli koordinátora, pozorovateľa a aktívnou

činnosťou žiakov nadobúda kompletnejší obraz o vedomostiach a zručnostiach žiakov. Pri zlepšovaní čitateľskej gramotnosti používame nové prístupy, ako porozumenie textu možno skvalitňovať pomocou stimulovania kognitívnych funkcií, ktoré sú pri procese porozumenia textu jeho nevyhnutnou súčasťou a odrážajú sa v jednotlivých úrovniach porozumenia textu. Hlavným cieľom je s ich pomocou zlepšiť úroveň čítania a porozumenia textu a rozvíjať čitateľské schopnosti. Čiastkové ciele majú pomocou inovácie vyučovania na hodinách cudzieho jazyka a zvlášť pri práci s textom u žiakov navodzovať pozitívny prístup, zlepšiť u nich vnútornú motiváciu k učeniu a rozvíjať ich tvorivosť, samostatnosť i sebedovetomie ako aj k vzťah samotnému procesu vzdelávania.

Klasifikáciou vyučovacích metód sa zaoberá viacero odborníkov, ktorí pri delení metód berú do úvahy mnohé kritériá. Skôr ako učiteľ pristúpi k výberu vhodných metód a stratégií, je potrebné aby si uvedomil viacero skutočností, napr. vybavenie triedy, klíma v triede, vek žiakov, ich záujmy, skúsenosti či koľko času má na realizáciu aktivity, a to všetko preto, aby splnil stanovený edukačný cieľ.

Vyučovacie metódy sa rozdeľujú podľa viacero hľadísk:

- podľa tematického zaradenia do kategórií sa aktivizačné metódy delia na: hry, situačné metódy, diskusné metódy, inscenačné metódy, problémové úlohy, zvláštne metódy.
- podľa cieľa a účelu využitia na hodine: úvodná motivácia žiakov, odreagovanie žiakov (ak klesá pozornosť), diagnostika, výklad (oživenie výkladu), opakovanie prebratého učiva.
- slovné metódy: monologické (vysvetľovanie, výklad...), dialogické (rozhovor, dialóg, diskusia...), písomné práce (slohové práce, kompozície, písomné práce...), práca s knihou, učebnicou, časopisom (situačné metódy, práca s textom...).
- názorno-demonštračné metódy: pozorovanie predmetov, javov, predvádzanie modelov, pokusov, predmetov, demonštrácia statických obrazov, statická a dynamická projekcia.
- praktické metódy: nácvik pohybových a pracovných schopností, žiacke laborovanie, pracovné činnosti v školských dielňach, na školskom pozemku, grafické a výtvarné činnosti.
- metódy z hľadiska aktivity a samostatnosti žiakov: metódy oznamovacie, metódy samostatnej práce žiakov, metódy bádateľské, problémové, výskumné.
- charakteristika metód z hľadiska myšlienkových operácií: porovnávací postup, indukčný postup, dedukčný postup, analyticko-syntetický postup.

Text, s ktorým žiaci pracujú môže byť z rôznych zdrojov, napr. učebnice, školské knihy, pracovné zošity, slovníky, encyklopédie, časopisy, prípadne je práca s textom súčasťou práce s počítačom či internetom. Podľa didaktickej funkcie sa učebnice delia na: vlastné učebnice (výklad učiva, poučky, námety na samostatnú prácu a pod.), cvičebnice (sústava úloh a cvičení), čítanky (cvičebnice čítania - v nižších ročníkoch, neskôr čítanky s umeleckými textami) a osobitné druhy školských kníh.

Učebný štýl žiaka sa mení a vyvíja na základe jeho osobnostných vlastností ako aj jeho prístupu k vyučovaciemu procesu. Preto je potrebné vytvárať a používať také vyučovacie metódy, ktoré žiakovi umožnia učiť sa čo najlepšie, najľahšie a čo najviac. Zvoliť vhodné učebné aktivity v závislosti od učebných štýlov je pre aktívne vyučovanie veľmi dôležité, pretože môžu učenie žiaka buď posúvať dopredu, alebo brzdiť jeho vzdelávanie.

Insert Ide o prepracovaný variant práce s textom. Pomocou metódy INSERT sa zaznamenávajú hlavné myšlienky a jedná sa o značkovanie textu, v ktorom si žiaci označujú informácie podľa presne zadaných znakov:

- √ - známe myšlienky
- + - nové informácie získané z textu
- - - myšlienky, s ktorými nesúhlasí
- ? - údaje, ktorým nerozumie, prípadne sa chce dozvedieť viac.

Brainstorming (búrka mozgov) Brainstorming je jednoduchá skupinová vyučovacia metóda nenáročná na čas, prípravu, realizáciu i pomôcky a stredne náročná na vedenie žiakov, spracovanie a využitie výsledkov práce. Jej princíp spočíva v tom, že žiaci vyjadrujú svoje názory na zadanú tému. Pomáha rozvíjať slovnú zásobu, kompetencie k riešeniu problémov (sústredenosť na tému, návrhy riešenia), komunikačné kompetencie (výstižné vyjadrovanie, aktívne počúvanie, rešpektovanie pravidiel v skupine) i osobnostné a sociálne kompetencie (zvyšovanie sebavedomia, zlepšovanie klímy v triede). Je vhodná na ktorúkoľvek časť vyučovacej hodiny. Skupinu tvorí celá trieda, učiteľ zvolí spomedzi žiakov iba zapisovateľa, prípadne i pozorovateľa.

Mentálne mapovanie (pavučina, myšlienkové mapy) Táto metóda je použiteľná na skupinovú kooperáciu a zameriava sa na grafické znázornenie myšlienok a pojmov vo vzájomných súvislostiach. Myšlienkovú mapu môže vytvárať celá trieda kolektívne, ale aj v skupine či individuálne. Je jedinou metódou, ktorá sa dá použiť v ktoromkoľvek predmete na všetkých stupňoch vzdelávania.

Aktívne tvorivé písanie Je to metóda, v ktorej ide o netradičnú písomnú produkciu textu, ktorý je konštruktívne nový, nekonvenčný, ale originálny. Stimuluje sa rôznymi technikami a metódami podporujúcimi tvorivé a samostatné myslenie. Tvorivé písanie pomáha prispieť k zvýšeniu kompetencie komunikovať – vybrali sme niekoľko metód, s ktorými sa dá na hodine pracovať.

13. Závěry a odporúčania:

Problémom mnohých žiakov, s ktorým sa stretávame na vyučovaní je, že nevedia samostatne spracovať text. Často nechápu zadania jednoduchých úloh v pracovných zošitoch, pretože nevedia vyvodit' čo je východiskom zadania pre splnenie úlohy a vydedukovať podstatu zadania. Text v čítanke prečítajú monotónne a po prečítaní majú problém s určením hlavnej myšlienky, v charakteristike postáv, ohodnotení ich konania a správania. Na hodinách sa u žiakov prejavuje nesprávna technika čítania: tempo, rytmus, dynamika, dramatizácia priamej reči. Žiaci majú taktiež pomerne slabú slovnú zásobu, nechápu význam slov, nedokážu vytvárať synonymá, skladať zmysluplné slová do viet a vety do celku. Cieľom učiteľov je pomocou inovatívnych vyučovacích metód zlepšiť úroveň čítania a porozumenia textu a rozvíjať čitateľské schopnosti.

Inovácia vyučovacieho procesu prostredníctvom aktivizačných metód prináša lepšie vzdelávacie výsledky aj u slabšie prospievajúcich žiakov, pomáha skvalitniť ich úroveň vedomostí, rozvíja sa pri nich samostatnosť, tvorivosť a kritické myslenie žiakov, zlepšuje sa kvalita čítania žiakov, ktorí tak lepšie chápu význam učebného textu a tým sa rozvíjajú ich čitateľské zručnosti. Taktiež sa zvyšuje záujem žiakov a ich motivácia k individuálnemu čítaniu.

1. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Ingrid Hutňanová
2. Dátum	19.12.2022
3. Podpis	
4. Schválil (meno, priezvisko)	MVDr. Jozef Šenko
5. Dátum	19.12.2022
6. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu